

Nederlandse Mededingingsautoriteit

Nummer 7475 / 13

Betreft zaak: LPEV vs Oranje Kruis e.a.

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit naar aanleiding van een aanvraag tot een beschikking in de zin van artikel 56, lid 1, van de Mededingingswet.

Op 16 juli 2012 ontving de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) uw klacht over gedragingen van het Oranje Kruis en anderen. U heeft deze klacht ingediend door middel van het formulier besluitaanvraag, waarbij u tevens ondersteunende documentatie heeft toegevoegd. Op verzoek van de NMa heeft u op 2 augustus 2012 telefonisch uw klacht aanvullend toegelicht.

Inhoud klacht

De gedragingen van het Oranje Kruis waarop uw klacht ziet en die voor de NMa relevant¹ zijn:

- **Discriminatie 1. De toelatingseis van het Oranje Kruis aan deelnemers aan haar (vervolg)examens Instructeur Eerste Hulp, dat dezen het Oranje Kruisdiploma Eerst Hulp bezitten;**
- **Discriminatie 2. De eis van het Oranje Kruis aan instructeurs die haar examens afnemen, dat dezen door haar erkend zijn en de eis van het Oranje Kruis dat instructeurs voor instructeur(vervolg)opleidingen die volgens de Oranje Kruisdoctrine werken, door haar erkend zijn; en**

---

¹ In uw klacht stelt u ook dat het Oranje Kruis van oudsher wordt gezien als de autoriteit op het gebied van EHBO en zich na de vrijgave van de markt in 2005 is blijven profileren als de toonaangevende aanbieder van EHBO leermiddelen, examens en certificaten. Verder beklagt u zich over overheden en ondernemingen die Oranje Kruis als autoriteit zijn blijven beschouwen en enkel volgens Oranje Kruisdoctrines zouden willen werken. Deze onderdelen van uw klacht zijn voor de NMa niet relevant. Het bestaan van een ongelijk speelveld is namelijk niet een situatie waartegen de NMa op basis van de Mededingingswet kan optreden. Daarnaast geldt ook voor de overheid contractvrijheid.

Openbaar

- **Prijzdumping.** Het vermeende hanteren door het Oranje Kruis van tarieven beneden de kostprijs voor examens en (her)certificering bij kandidaten uit de non-profit sector.

U stelt in uw klacht dat LPEV door voornoemde discriminatie omzet misloopt, doordat potentiële deelnemers aan de LPEV cursussen Eerste Hulp en Instructeur Eerste Hulp (al dan niet reeds in het bezit van een LPEV diploma Eerste Hulp) feitelijk gedwongen worden om (alsnog) examen te doen bij het Oranje Kruis. Daarnaast, zo stelt u in uw klacht, zou Oranje Kruis klandizie van u afpakken door voor bepaalde groepen tarieven te hanteren beneden de kostprijs.

De NMa stelt klachten op prijs, aangezien klachten van groot belang zijn voor de effectiviteit van de NMa. Bij de NMa komen echter meer signalen en klachten over gedragingen van ondernemingen binnen dan zij aan onderzoek kan onderwerpen gezien de haar beschikbare tijd en middelen. De NMa is daarom genoodzaakt om bij de behandeling van klachten een prioriteringsbeleid te hanteren. Dit houdt in dat de NMa aan de hand van een weging van het algemeen belang, het individuele belang van aanvrager en eventueel betrokken maatschappelijke belangen bepaalt of zij naar aanleiding van een klacht nader onderzoek verricht. Het aldus bepaalde belang van nader onderzoek naar aanleiding van een klacht wordt daarbij integraal afgewogen tegen het belang van onderzoek in andere zaken.

Gelet op de opdracht die de wetgever aan de NMa heeft gegeven, hecht de NMa bij deze belangenafweging veel gewicht aan het algemeen belang. Het algemeen belang dat betrokken is bij onderzoek van de NMa, bepaalt de NMa aan de hand van een aantal prioriteringscriteria. Deze prioriteringscriteria, zoals vastgesteld in de NMa-Agenda 2004, zijn: het economische belang, het belang voor de consument, de ernst van de vermoedelijke overtreding en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het optreden van de NMa.

Vooronderzoek NMa

Om de bovengenoemde belangenafweging te kunnen maken en de klacht te beoordelen heeft de NMa een vooronderzoek uitgevoerd. De NMa heeft in dat verband uw klacht met bijlagen bestudeerd, u telefonisch uw klacht aanvullend laten toelichten en tot twee maal toe vragen gesteld aan het Oranje Kruis. Daarnaast is desk research verricht.

In het licht van de bovengenoemde belangenafweging geeft de NMa momenteel voorrang aan andere onderzoeken. In het navolgende wordt uiteengezet hoe de NMa de verschillende belangen heeft gewogen. Hierbij zal worden ingegaan op het economisch belang, het consumenten belang en de doelmatigheid van optreden door de NMa naar aanleiding van de klacht.

Klacht over discriminatie

Economisch belang

Bij dit criterium gaat de NMa na welk economisch belang er met de gedraging is gemoeid. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de schade die de mogelijke inbreuk veroorzaakt of heeft

Openbaar

veroorzaakt op de Nederlandse economie. In het vooronderzoek is gebleken dat het economisch belang van de gedragingen als gering moet worden beschouwd.

Op basis van een eerste inschatting lijkt de markt waarop deze gedragingen plaatsvindt aangemerkt te moeten worden als de markt voor examinering en (her)certificering van Eerste Hulp in Nederland en de daarbij gebruikte leermiddelen. Een ruimhartige benadering van de omzet op deze markt leidt tot de vaststelling dat deze maximaal EUR 4 miljoen bedraagt. Het economisch belang van de betrokken gedragingen is dan ook gering.

Consumentenbelang

In het kader van dit criterium beoordeelt de NMa of de gestelde inbreuk daadwerkelijk gevolgen heeft voor de consument als eindgebruiker. De gedragingen waar uw klacht op ziet, hebben betrekking op die genen die instructeur Eerste Hulp willen worden, dat bij voorkeur bij LPEV zouden willen doen, maar feitelijk gedwongen zouden worden om examen te doen bij het Oranje Kruis. Jaarlijks geeft Oranje Kruis 31.000 nieuwe EHBO diploma's af en 300 diploma's instructeur EHBO af. Slechts een zeer beperkt deel van de bezitters van een Eerste Hulp diploma blijkt op te gaan op voor het Instructeurexamen. En van de 300 geslaagde instructeurs zou slechts een deel benadeeld kunnen zijn door de discriminerende gedragingen van Oranje Kruis waarop uw klacht ziet, doordat zij de facto gedwongen worden om bij het Oranje Kruis examen te doen. Er zijn immers ook instructeurs die zonder de door u genoemde discriminatie de voorkeur geven aan het examen van Oranje Kruis en de leermiddelen van Oranje Kruis. De facto zullen er dientengevolge jaarlijks minder dan 300 potentieel benadeelden zijn.

Het consumentenbelang gemoeid met de overtreding wordt derhalve door de NMa zeer laag geacht.

Klacht over prijsdumping

Economisch belang

Bij dit criterium gaat de NMa na welk economisch belang er met de gedraging is gemoeid. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de schade die de mogelijke inbreuk veroorzaakt of heeft veroorzaakt op de Nederlandse economie. In het vooronderzoek is gebleken dat het economisch belang van de gedraging als gering moet worden beschouwd.

Op basis van een eerste inschatting lijkt de markt waarop deze gedragingen plaatsvindt aangemerkt te moeten worden als de markt voor examinering en (her)certificering van Eerste Hulp in Nederland. Deze markt kende over de afgelopen jaren een omzet van slechts circa EUR 3 miljoen per jaar. Daarmee wordt het economisch belang nog overschat, omdat binnen deze markt alleen relevant zijn de examens en hercertificeringen tegen het verlaagde tarief van Oranje Kruis. Het economisch belang van de betrokken gedragingen is dan ook gering.

Doelmatigheid

Openbaar

Bij de belangenafweging voor het starten van een onderzoek wordt ook beoordeeld of optreden van de NMa doelmatig zou zijn. Om de doelmatigheid te beoordelen kijkt de NMa naar de benodigde inzet van middelen om de zaak rond te krijgen. Voor het onderzoek waar u naar vraagt is een aanzienlijke inzet van middelen nodig aangezien het niet onaannemelijk is dat, naast het volledig in kaart brengen van de werking van de markt, een kostenonderzoek en een juridisch en economisch contextonderzoek nodig zal zijn om mogelijke concrete mededingingsrechtelijke effecten aan te tonen. Een dergelijk onderzoek zal veel capaciteit vragen van de NMa. Tegen de achtergrond van het geringe economische belang acht de NMa de doelmatigheid van optreden in deze zaak gering.

Gezien het bovenstaande weegt het belang van onderzoek naar aanleiding van deze klacht minder zwaar dan het belang van onderzoek in andere zaken. De NMa zal dan ook geen onderzoek doen naar aanleiding van deze klacht. Dit sluit overigens niet uit dat de afweging in de toekomst anders zou kunnen uitvallen.

Datum: 7 september 2012

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
voor deze:

W.g.

André Andeweg

Directie Mededinging

Clustermanager Financiële en Zakelijke Dienstverlening

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.